

I Zagreb zvoni za nenasilje!

Okrugli stol '**Nasilje ostavlja tragove – zvoni za nenasilje!**' održan je 12. veljače u Zagrebu, u organizaciji [Centra za mirovne studije](#) i [Savjetovaništa Luka Ritz](#). Okrugli je stol dio istoimene **kampanje** koja doprinosi prevenciji nasilja među djecom i mladima kroz cjeloviti pristup uključivanja zajednice i poticanje aktivnog angažmana mladih.

[Video spot 'Nasilje ostavlja tragove'](#)

[Radijski jingle 'Nasilje ostavlja tragove'](#)

Okrugli je stol započet prikazom rezultata istraživanja o vršnjačkom nasilju. Rezultati istraživanja potvrđuju **visoku pojavnost nasilja, osobito verbalnog koje uključuje ogovaranje, vrijeđanje, izrugivanje, omalovažavanje, socijalno isključivanje**, dok se ono fizičko pojavljuje rjeđe. Jednako tako, istraživanje ukazuje da se vršnjačko nasilje događa uglavnom na mjestima izvan same nastave i škole, sve češće na Internetu i društvenim mrežama. Učenici **najviše socijalnu distancu iskazuju prema učenicima Romima i prema učenicima s problemima u ponašanju**. S druge strane, najmanje je socijalna distanca izražena prema učenicima hrvatske nacionalnosti te prema učenicima čiji su roditelji razvedeni. *Prepoznavanje i pravovremeno reagiranje na nasilje je osnovni preduvjet kako bi djeca, obitelj, škola i šira zajednica mogli uočiti te pravovremeno i kvalitetno reagirati kada se dogodi neki od oblika vršnjačkog nasilja*, upozorila je Lana Jurman, koordinatorica istraživanja. Detaljnije informacije o istraživanju kao i pregled programa prevencije vršnjačkog nasilja u izvedbi osam organizacija civilnoga društva, nalaze se u [cjelovitoj publikaciji istraživanja](#).

Svoje su programe prevencije nasilja među mladima predstavile četiri organizacije civilnoga društva koje bilježe višegodišnji rad i zapažene rezultate. O radu organizacije [Status M](#), govorio je **Natko Gereš**, predstavivši aktivnosti rada s mladićima, osobito primjenu brazilske metodologije rada s mladićima i film Zvonkov kviz koji je od strane policije proglašen najboljim programom za prevenciju kriminaliteta u Europi. Rad udruge roditelja [Korak po korak](#), predstavila je **Irena Bohač**, ističući provedbu projekta CAP, program primarne prevencije zlostavljanja koji se provodi za različite uzraste (od 1978. proširio se iz SAD-a na tridesetak zemalja) te program Delete Cyberbullying kojega prati edukativni film [Postoji izlaz](#) i mobilna aplikacija. **Nataša Bijelić** iz [Centra za edukaciju, savjetovanje i istraživanje – CESI](#), predstavila je višegodišnji rad u području nasilja u partnerskim vezama i promocije razvoja kvalitetnih veza, usmjeren mladima između 15. i 18. godine života, kada ih većina stupa u emocionalne i seksualne veze, a koji je Europski institut za ravnopravnost spolova ocijenio najboljom praksom prevencije u Europskoj uniji. Predstavljene su i kampanje 'Nasilne veze su bezveze' i 'Šutnja nije zlato' kao i mrežna stranica [SEZAM](#) (seksualna edukacija za mlade). Aktivnosti [Savjetovaništa Luka Ritz](#) predstavila je **Dajana Juričić** kroz programe neformalnog obrazovanja te pružanja stručne i savjetodavne podrške, primjerice kroz grupe podrške roditeljima čija su djeca počinitelji ili žrtve nasilja. Osim toga, predstavljene su aktivnosti pomoći u učenju za djecu čije su obitelji u tretmanu centra za socijalnu skrb, zatim radionice forum kazališta, tribine 'Direktno' te edukativne materijale koji su dostupni na mrežnim stranicama organizacije.

Europska unija

U provedbi čitavoga projekta 'Nasilje ostavlja tragove. Zvoni za nenasilje!' sudjelovalo je 6 škola iz Zagreba: **18. Gimnazija iz Zagreba, Centar za odgoj i obrazovanje Slava Raškaj, Grafička škola, Osnovna škola Žitnjak, Osnovna škola Stenjevec, Osnovna škola Fran Galović Dugave**. Svoje su kampanje za promicanje nenasilja u zajednici predstavila tri škole. Učenice **Matea Vešligaj i Daria Štefan** zajedno su s nastavnicom **Nikolinom Stanišić** predstavile školski projekt **Riječ** izveden u obliku kazališne predstave koja je dokumentirana video materijalom. Aktivnosti forum kazališta Osnovne škole Fran Galović iz Dugava, predstavile su psihologinja **Neva Ćapin** i učiteljica **Jelena Solak Vodopija**. Učenice 18. Gimnazije **Dora Barbarić, Paula Marjanović i Ane Boban Lipić** uz podršku su nastavnice **Ide Dorščak** predstavile razgovore pod nazivom **Tribine 18.-e**, a specifično tribinu organiziranu pod nazivom 'Prekinimo nasilje – odgojimo roditelje'.

U završnom je dijelu okruglog stola održana **rasprava na temu podrške lokalne samouprave školama u provedbi programa prevencije nasilja i afirmacije nenasilja u zajednici kao i snažnije uključivanje vezanih sadržaja građanskog odgoja i obrazovanja u školski kurikulum**. Predstavnice Gradskog ureda za obrazovanje, kulturu i sport - **Mila Jelavić**, Gradskog ureda za socijalnu zaštitu i osobe s invaliditetom – **Zorana Uzelac i Lada Žamarija te Ljiljana Klašnja** iz Ureda gradonačelnika, istaknule su važnost suradnje s organizacijama civilnoga društva u prevenciji nasilja te tom prilikom predstavile postojeće financijske potpore za provedbu takvih programa, istovremeno ističući važnost iznalaženja načina sustavnog i višegodišnjeg financiranja kvalitetnih programa prevencije. Osim toga, istaknuta je važnost rada na prevenciji kroz učenje od same djece i mladih. Upućena je i preporuka za sustavnu integraciju mladih s poteškoćama u razvoju u raznovrsne preventivne programe koje provode udruge i škole.

Primjer sustavnih i višegodišnjih programa prevencije nasilja predstavila je **Katica Pavlović**, djelatnica Službe za prevenciju PU Zagrebačke u čije se programe godišnje uključuju učenici i roditelji iz tridesetak škola. U posljednje su vrijeme zabilježeni česti pozivi srednjih škola kada je posrijedi vršnjačko nasilje koje proizlazi najčešće iz obiteljske ili opće društvene situacije. S obzirom na učestale pozive škola i nužnost suradnje s centrima za socijalnu skrb, socijalna radnica **Đurđica Petran** uputila je preporuku školama za pravovremeno prepoznavanje i reagiranje na nasilje.

Svojevrzne preporuke iznijeli su i ravnatelji prisutnih škola: **Blaženka Jurić – Mrša** iz OŠ Fran Galović Dugave, **Dubravko Deželić** iz Grafičke škole te **Tomislav Barun** iz OŠ Žitnjak istaknuvši važnu ulogu škola u prevenciji nasilja a koja zahtijeva dobru organizaciju rada škola i specifično stručnih službi, ulaganje u edukaciju nastavnika uz uključivanje MZOS i AzOO te izgradnja čvrste suradnje između škola, roditelja, policije i centara za socijalnu skrb. Nastavnica **Ida Dorščak** iz 18. Gimnazije na kraju je istaknula kako škola treba stvoriti sigurno okruženje za učenike a u tome treba osigurati infrastrukturu i logističku podršku od same škole i obrazovnih institucija, osobito uzevši u obzir volonterski angažman nastavnika u provedbi niza aktivnosti s učenicima izvan nastave.

Preporuke za veću institucionalnu i društvenu podršku projektima prevencije nasilja i nenasilnog ophođenja sa sukobom kao i specifičnim projektima školske i medijacije u zajednici, dale su i članica Savjeta mladih **Sanja Krznarić** i **Jadranka Klekar**, članica Hrvatske udruge za mirenje – HUM.

Europska unija